

VIJESTI

SINDIKAT
ŽELJEZNIČARA
HRVATSKE

RAILWAYWORKER'S
TRADE UNION OF
CROATIA

SINDIKATA ŽELJEZNIČARA HRVATSKE / broj 2 / lipanj 2009.

TEMA BROJA str 5

NE NASILJU NA RADU!

" TO JE DIO POSLA,
ALI NE BI
TREBAO BITI"

INTERVJU:
g. MARIJAN KLARIĆ

VIJESTI str 4

ODRŽANI
SEMINARI

IZBORI U
NJEZI I ČIŠĆENJU

INTERVJU:
ZORAN MARŠIĆ,
dopredsjednik
SŽH

MEĐUNARODNI ODNOSI str 12

VIJESTI IZ PODRUŽNICE str 14

Fotografije sa foto natječaja SŽH-a.

List VIJESTI SŽH
izlazi kvartalno

Izdavač
Sindikat željezničara Hrvatske

Za izdavača
Branko Kreš, predsjednik SŽH

Urednica
Katarina Mindum

Adresa
Trg Francuske Republike 13,
10000 Zagreb

Telefoni
01/370 75 81 Žat: 855/ 35 29

Fax
01/370 24 24

E-mail:
szh@szh.hr

Web
www.szh.hr

Grafičko oblikovanje i tisak
Željeznička tiskara, d.o.o.,
Zagreb, Petrinjska 87

Poštovane kolegice i kolege

HŽ može spasiti samo ozbiljno restrukturiranje

Ovih dana pratili ste opću medijsku pripremu za vruću jesen koja se najavljuje. Najavljuje se posebno radnicima i umirovljenicima. Onima koji baš i nisu imali znatan utjecaj na ekonomsku situaciju u kojoj se država nalazi. Sada Vlada točno zna koliko košta pojedino pravo radnika i koliko izdvaja za umirovljenike, te koliko će uštedjeti ako ukine ta prava ili smanji iznose.

Oni čiji se glas nije slušao, sada trebaju „zajedno podmetnuti leđa“, „podnijeti zajednički teret“, „solidarno dati doprinos“ za izlazak iz krize.

Da bi to mogli bez otpora, potrebno je diskreditirati sindikat u kojem su radnici organizirani da bi ostvarili svoja prava.

Ako se Vlada ozbiljno ne pozabavi reorganizacijom društava kojima je većinski vlasnik, bit će to kao da lijeva vodu u sito kojem je začepljena samo jedna rupa.

A to znači da će poslije najavljenih smanjenja slijediti nova.

Na svijetu očito ne postoji dovoljno stručna savjetnička kuća koja može izraditi plan restrukturiranja HŽ-a. Ili bolje rečeno, ni jedna ozbiljna savjetnička kuća ne može u svoj prijedlog restrukturiranja, koji bi trebao biti održiv, ugraditi sve želje i željice i sve pojedinačne interese raznih političkih moćnika i njihovih miljenika. Zato se i svi dosadašnji prijedlozi odbacuju. A HŽ društva posluju opterećena nejasnim međusobnim odnosima, ogromnom nadogradnjom, silnim zalihama, netransparentnim troškovima i bez jasne odgovornosti za plan poslovanja i ostvarene ili neostvarene rezultate.

Ako Vlada stvarno želi riješiti problem HŽ društava kojih je vlasnik neka prekopa arhivu i podsjeti se na inicijative, prijedloge, zahtjeve, otvorena pisma koje smo do sada slali na tu temu, a posebno neka obrati pozornost na:

Mjere za spas HŽ-a

- Potpuno nova organizacija sadašnjeg Holdinga s obzirom na izmjene Zakona o željeznici.
- Organizacija i sistematizacija svakog pojedinog društva prilagođena stvarnim potrebama.
- Izrada kratkoročnih i dugoročnih održivih planova poslovanja.
- Mjere stvarne uštede kroz poslovanje svakog pojedinačnog društva.
- Utvrđivanje pojedinačne, a ne kolektivne odgovornosti zbog neispunjenja poslovnih planova i loših poslovnih odluka.

Da odricanju, ali samo pod uvjetom ispunjenja predloženih mjera

**Ostanimo željezničari i borimo se za budućnost
željeznice!**

Branko Kreš

Sadržaj

**Riječ
predsjednika 3**

Vijesti 4

- Održani seminari na temu radničkog predstavljanj
- Izabran glavni povjerenik Čišćenja i njege putničkih vagona

Tema broja 5

- Ne nasilju na radu!
- Siguran rad kroz staklene pregrade i video nadzor? Intervju: g. Marijan Klarić
- Intervju: g. Zoran Maršić, dopredsjednik SŽH

**Međunarodni
odnosi 12**

- Najveće europske željezničke zemlje oklijevaju s pravima radnika
- Zaustaviti liberalizaciju i privatizaciju
- Europska komisija ne odustaje

Vijesti iz Podružnica ... 14

Vijesti

Održani seminari na temu radničkog predstavljanja

U sklopu obrazovnog ciklusa Sindikata željezničara Hrvatske „Kontinuirano sindikalno obrazovanje - korak ispred“, održani su seminari u Rijeci i Ogulinu za riječku i u dva navrata u Zagrebu za zagrebačku regiju.

Sudionici su tijekom jednodnevnih seminara kroz kombinaciju prezentacija i interaktivnih radionica upoznati s oblicima radničkog predstavljanja te temeljima iz kojih proizlaze pojedina prava. Upoznati su i s elementima globalizacije te njihovim

djelovanjem na okolnosti u kojima djeluju radnički predstavnici. Zasebna tema bila je odgovor sindikata na promjenjene okolnosti u području rada te vještine potrebne za učinkovito predstavljanje interesa radnika.

Rad je protekao u kooperativnoj i ugodnoj atmosferi iako je tempo rada i količina prezentiranog mnogima predstavljalo opterećenje. Sudionici/e su u svojim evaluacijama vrlo pozitivno ocijenili trening. U rujnu se nastavlja održavanje treninga za druge regije. ■

Dražen Vuković, glavni povjerenik Čišćenja i njege putničkih vagona i član predsjedništva Sindikata željezničara Hrvatske

Na sjednici povjerenika područja rada Čišćenja i njege putničkih vagona održanoj 07.07.2009. godine izvršeni su izbori za Glavnog povjerenika Čišćenja i njege putničkih vagona koji predstavlja ovo područje rada u predsjedništvu Sindikata željezničara Hrvatske. U radu sjednice sudjelovali su povjerenici područja rada iz podružnica:

Rijeka: *Janja Jović*

Ogulin: *Valentina Majetić*

Varaždin: *Verica Čavec*

Koprivnica: *Gordana Marget*

Split: *Ivana Šarac*

Vinkovci: *Marijana Škarec*

Zagreb Glavni kolodvor

Pogon čišćenja prostora:

Ivanka Kolar

Pogon čišćenja vagona:

Dražen Vuković

Zagreb Zapadni kolodvor:

Kata Marić

Sisak: *Kata Živčić*

Nakon obavljenog kandidacijskog postupka i predstavljanja kandidata: Valentine Majetić, Ivane Šarac i Dražena Vuković pristupilo se izboru

na kojima je za Glavnog povjerenika Čišćenja i njege putničkih vagona za člana predsjedništva izabran Dražen Vuković. Nakon zahvale izabranog za dano mu povjerenje, o aktualnostima u društvu Čišćenja i njege putničkih vagona, prisutne je upoznao predsjednik sindikata Branko Kreš.

U nastavku sjednice raspravljalo se o aktualnostima u društvu Čišćenja i njege putničkih vagona d.o.o. pri čemu se velika pozornost posvetila iznošenju problema u pojedinim pogonima gdje se kroz raspravu došlo do prijedloga rješenja i zaključaka o stavovima Sindikata željezničara Hrvatske. ■

Zoran Maršić

Tema broja

Ne nasilju na radu!

“To je dio posla, ali ne bi trebao biti” -

Piše: Katarina Mindum

Širom svijeta nasilje na radu je u porastu jer mnoge promjene u globaliziranom svijetu uzrokuju sve više i više pritiska na ljude na radnom mjestu.

Radnici u transportu, zbog prirode posla koji obavljaju, posebno su podložni fizičkom i psihičkom nasilju. To uključuje i napade vezane za radnike po spolu, rasi ili vjeri.

Nasilje se događa kada ljudi reagiraju na smanjeni obujam usluga i niže standarde; kada se radnici suoče sa stresom uslijed nesigurnosti zaposlenja i kad poslodavci i vlasti iskorištavaju radnike umjesto da rade u njihovom interesu.

Nasilje ne bi trebalo biti dio svakodnevnog života. Ako se s tim ne suočavamo danas, možda ćemo se suočiti sutra. Zato transportni radnici moraju biti pokretačka snaga za bolji, sigurniji radni vijek.

Nasilje mogu provoditi različiti ljudi i može uzeti mnoge oblike. Međutim to se događa. To je dio posla, ali ne bi trebao biti - Nasilje mora prestati. Transportni radnici to moraju zaustaviti.

Ne može se pokrenuti gospodarstvo bez učinkovitog prijevoza. Tisuće ljudi zaposleno je svaki dan u pružanju usluga prijevoza. Prijevoz bi trebao biti siguran za ljude koji ga koriste i ljude koji rade na pružanju usluge. Ali često nije tako.

Kada radnici iskuse nasilje, to znači da struktura prijevoznog sustava nije odgovarajuća. To znači da upravljanje prijevozom nije onako kako bi trebao biti. To znači da zakoni u društvu nisu odgovarajući, ili više vjerojatno, da se ne provode. To znači da su korisnici transportnog sustava u stresu i pod pritiskom.

Poslodavac je fokusiran na dobit a ne na dobrobit radnika.

Nasilje znači da su transportni radnici izloženi fizičkim i psihičkim prijetnjama, da su radnici pod pritiskom toliko da zaboravljaju vlastite standarde.

Nemojte šutjeti!

U ozračju stvaranja profita, konkurentnosti i troškova održavanja, investicije u javni transport često su male ili nikakve. U cijelom transportnom sektoru, poslodavci su gledali na svaki mogući način povećati produktivnost i dobit, dok u isto vrijeme smanjuju troškove. To može značiti uvođenje prekida u toku smjene, prekovremeni sati, manje osoblja za isti ili posao većeg obujma. To znači da su poslodavci manje voljni potrošiti novac na sigurnost radnika i putnika. To također znači da postoji veća vjerojatnost da je frustracija i gnjev prisutan među putnicima i da se prečesto, okreće protiv transportnih radnika.

U Beču je u organizaciji ETF i EVA Akademije od 27-28 travnja 2009. održana konferencija u kojoj je sudjelovalo 70 sindikalnih predstavnika iz 21 europskog sindikata.

Drugi dan konferencije bio je usmjeren na sigurnost na radu, a naročito na nasilje u putničkom prometu. Sindikati iz Bugarske, Hrvatske, Mađarske Njemačke i Austrije izvijestili su o svojim iskustvima s nasiljem na radnom mjestu.

Sindikati ITF- Međunarodne federacije radnika u transportu odabrale su 28. travnja svake godine za dan akcije, međunarodnim memorijalnim danom radnik, s temom kampanje koja je od zajedničkog interesa svim radnicima u transportu: zdravlje i sigurnost na radu. Ovaj dan, obilježen je diljem svijeta različitim kampanjama pod sloganom: “To je dio posla, ali ne bi trebao biti”.

Anketa koju su zajednički proveli njemački sindikati radnika u željeznici, GDBA i TRANSNET, pokazala je da je većina radnika zabrinuta zbog prijetnje od nasilja na radu te da je povećan broj nasilnih incidenata. Većina incidenata nije bila prijavljena vlastima i naglašeno je da se ovakav pristup mora promijeniti.

Nasilje je društveni problem i stoga je potrebna intervencija vlade. Kolektivni ugovori potrebni su kao podrška ovom procesu.

Iskustva **iz Norveške** govore kako je na sindikalnu inicijativu donešen amandman na postojeće kazneno pravo koji predviđa strože kazne za nasilje nad radnicima u transportu.

U Francuskoj je uveden stalni nadzor na svim putničkim linijama na kojima je zabilježen porast nasilja.

Nacionalna željeznička kompanija **u Luksemburgu** uvela je program treninga željezničkog osoblja i cjelovitu podršku žrtvama nasilja na radnom mjestu. Zakonom je regulirana prevencija nasilja u sredstvima javnog prijevoza, koji sadrži mjere u borbi protiv agresije i postavlja ciljeve za kažnjavanje počinitelja. Sindikati su pomogli oblikovati ovaj Zakon koji je sada akt Parlamenta.

U Nizozemskoj su nakon štrajka željezničara privremeno ukinute linije na kojima su učestali razni oblici nasilja nad radnicima. Na zajedničkom sastanku sindikata, željezničkih kompanija, resornog ministarstva i predstavnika policije, rečeno je da će ukidanje linija biti jedna od mjera ukoliko se u lokalnim društvenim zajednicama ne donese program protiv nasilja.

U Velikoj Britaniji sindikat je pokrenuo kampanju senzibiliziranja korisnika usluga prema činjenici da vlada smanjuje sredstva za održavanje i za sigurnost željezničkog prometa dok istovremeno ulaže u izgradnju trgovina i kafića na stanicama. Pod sloganom: "Biste li radije imali pjenušav kapučino ili sigurnu željeznicu?" plakatima su pitali željezničke putnike "Biste li radije imali supermarket u stanici - ili nekog tko održava prugu i signale?" te ih ohrabivali da pišu vladi i lokalnoj upravi i protestiraju protiv rezanja sredstava za održavanje i sigurnost prometa.

Poboljšanjem radnog okruženja može se utjecati na smanjenje opasnosti od nasilja na radnom mjestu.

Poboljšanje fizičkog dizajna na radnom mjestu, kao što su:

- ◆ Odgovarajuće fizičke barijere između blagajnika i stranki. To može uključivati i neprobojna stakla gdje je to potrebno.
- ◆ Video nadzor na stajalištima i u prijevoznim sredstvima

- ◆ Rad u paru umjesto sam
- ◆ Imati učinkovitu komunikaciju u slučaju prijetnje: radio- veza, službeni mobitel, gumb za alarm, s planom za reakciju kada dođe do poziva.
- ◆ Bolje osvjetljenje stanica, depoa i vozila
- ◆ Vidljivi uniformirani predstavnici sigurnosti
- ◆ Uhićenje i procesuiranje napadača, dajući publicitet politici netoleriranja agresije
- ◆ Omogućiti radnicima odbijanje pružanja usluga agresivnim ili neprijateljski raspoloženim strankama, odbijanje prodaje karte ili isključivanje agresivnih iz prometa ili službenih prostorija uz pomoć zaštitarskih službi ili čuvara reda. Pružiti svu potrebnu zaštitu radnicima koji tako postupe.
- ◆ Prostor za odmor, prostor za korištenje stanke, toaletne prostorije, posebne samo za osoblje.
- ◆ Osigurani objekti s potrebnim sadržajem u mjestima kraja i početka smjene

Odgovornosti poslodavaca

- ◆ Minimaliziranje uzroka frustracije putnika. To uključuje poboljšanja usluga, izbjegavajući otkazivanje usluga i pretrpanost, te omogućivanje odgovarajućeg prostora za čekanje
- ◆ Pružanje jasnih informacije o svim važnim pitanjima za putnike. To uključuje i cijene, vozni red, zakašnjenja, planirano održavanje
- ◆ Trening za radnike o upravljanju potencijalno nasilnim situacijama. To uključuje i metode smirivanja nezadovoljnih ili agresivnih putnika te komunikacijske vještine

Uznemiravanje na radnom mjestu ne vrše samo korisnici usluga, dakle, treće osobe, nego i nadređeni, pa i radne kolege. Što kaže zakon, kakva je razina tolerancije unutar poduzeća te dobra praksa drugih poduzeća u području zaštite dostojanstva radnika, prevenciji i rješavanju slučajeva, naša je naredna tema. ■

Siguran rad kroz staklene pregrade i video nadzor?

Razgovor s g. *Marijanom Klarićem*, direktorom i članom Uprave HŽ Putničkog

V: Kako ocjenjujete poslovanje u 2008. godini, a kako u prva četiri mjeseca ove godine?

MK: Pokazatelji koji idu u prilog željezničkog prijevoza govore da je u 2008. godini 52,39% svih putnika u Hrvatskoj koji se koriste javnim prijevozom odabralo željeznicu. Tako je broj otpremljenih putnika u 2008. godini veći za 12% u odnosu na 2007. godinu. Ono što posebno obećava je daljnji razvoj gradsko-prigradskog prijevoza na području grada Zagreba koji bilježi porast broja otpremljenih putnika za 18%. Porast broja putnika prati i povećanje prihoda za 5,5 %, dok smo u isto vrijeme smanjili sredstva za poticaj putničkog prijevoza iz Državnog proračuna za 0,5%.

U prva četiri mjeseca ove godine možemo reći da smo po otpremi putnika i prihoda, usprkos recesiji, uspjeli ostati na razini prošle godine.

V: Postoji li plan rješavanja problema proizašlih uslijed nepopunjene sistematizacije radnih mjesta u HŽ Putničkom prijevozu, te koji su rokovi za njihovo rješavanje?

MK: HŽ Putnički prijevoz na dan 08. srpnja 2009. godine ima ukupno 1.222 zaposlenih radnika, od čega je 1 148 radnika na neodređeno vrijeme, a njih 74 na određeno vrijeme.

U 2007. godini imali smo 95 ugovora na određeno vrijeme, a do danas je njih 57 pretvoreno u radni odnos na neodređeno

vrijeme. Uspostavljanje radnog odnosa na određeno vrijeme, posebno u ovo vrijeme znači davanje posla koji je svakome potreban. Međutim svjesni smo da rad na određeno vrijeme za sobom povlači i niz ograničavajućih okolnosti kao što su: nemogućnost dobivanja kredita i općenit osjećaj nesigurnosti i neizvjesnosti za radnika. Iz tog razloga nastojimo ugovore radnika na određeno pretvoriti u ugovore na neodređeno kada se za to pojavi mogućnost.

Trenutno nismo u mogućnosti primati nove ljude u sustav

Čim budemo u mogućnosti nastaviti ćemo s primanjem radnika i kasnijim davanjem ugovora o radu na neodređeno vrijeme, jer nam svakako treba kvalitetan radni kadar.

V: Vrijeme je godišnjih odmora, na koji način rješavate problem godišnjih odmora za osoblje, posebice za vlakopravno osoblje čija je raspodjela i inače otežana?

MK: Kako bismo svim radnicima omogućili korištenje godišnjih odmora u vrijeme kada to njima i njihovim obiteljima odgovara, te zbog općenite povećane potrebe za radom vlakopravnog osoblja tijekom

2007. godine zaposlena su na određeno vrijeme 54 radnika, a 2008. godine zaposleno je 29 novih radnika na mjestu konduktera (volonteri) te su također dobili ugovor na određeno vrijeme. Time su svi radnici na mjestu vlakopravnog i kolodvorskog osoblja bili u mogućnosti iskoristiti godišnji odmor do 01. srpnja 2009. godine.

Na jesen planiramo uzeti određen broj pripravnika na mjesto vlakopravnog i

kolodvorskog osoblja, ukoliko s nadležnim Ministarstvom postignemo dogovor o navedenom, jer nam je kvalitetan radni kadar potreban.

V: Izrada Knjižice vlakopravnje

MK: Grupa za tehnologiju rada, PJ Tehnologija, prilikom izrade turnusa vlakopravnog osoblja uzima u obzir kriterije za nastupajući vozni red koji se određuju i primjenjuju temeljem Pravilnika o izradi voznog reda (Pravilnik 3), Pravilnika 2, te Upute 107, a prema planskim i raspoloživim veličinama materijala voznog reda i Plana

te smjernicama organizacije vlakoprtnje HŽ Putničkog prijevoza d.o.o.

Isto tako, u cilju poštivanja jednakosti svih radnika te pridržavanja važećih propisa i uvjeta rada naglašavajući posebnost kondicija izvršnih radnika, uvažavaju se odredbe Zakona o radu, Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu, Zakona o zaštiti radnika na radu, KU-Kolektivnog ugovora HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. i svih drugih pravnih akata koji reguliraju radno pravne odnose.

V: Provodi li HŽ Putnički prijevoz edukaciju osoblja kako bi se poboljšala komunikacija s putnicima?

MK: HŽ Putnički prijevoz d.o.o., kroz redovita i periodična školovanja provodi edukativnu akciju vezanu za ponašanje kolodvorskog i vlakoprtnog osoblja radi bolje komunikacije i rješavanja nastalih situacija te obavještavanja putnika o problemima u prometu, a isto tako upozoravamo kolodvorsko i vlakoprtno osoblje na pravilan i profesionalan rad u cilju podizanja kvalitete usluge prema korisnicima naših usluga.

U dogovoru s MUP-om organizirane su edukativne radionice vezane uz ponašanje, komunikaciju i način postupanja kolodvorskog i vlakoprtnog osoblja u konfliktnim situacijama.

V: Kakva saznanja imate o renoviranju službenih prostorija i odnosu odabranih izvođača radova prema preuzetim obvezama?

MK: Sa ciljem poboljšanja uvjeta rada i osiguranja boljih uvjeta za boravak putnika

u kolodvorima, HŽ Putnički prijevoz pristupio je uređenju i opremanju prostora putničkih blagajni, čekaonica i vestibula. Prvi kolodvori koji su obuhvaćeni navedenim aktivnostima su kolodvori Bjelovar i Osijek koji su uređeni pripremljenom tehničkom dokumentacijom od strane službi unutar HŽ-a.

Za potrebe radnika HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. unazad dvije godine prišlo se intenzivno renoviranju službenih prostorija, putničkih blagajni, vestibula, čekaonica kao i prostorija za vlakoprtno osoblje u cilju poboljšanja uvjeta rada.

Navedeni radovi su izvedeni na osnovu projektne dokumentacije izrađene od strane ovlaštenih projektantskih kuća te je pokrenut otvoren postupak javne nabave vezano za odabir najpovoljnijih izvođača radova.

Uređenje službenih prostorija (blagajni, čekaonica, vestibula) obuhvaća građevinske, elektro, strojarske radove i radove na TK linijama te Lan mreži, a izvode se u postojećim prostorima u kolodvorskim zgradama.

Pri samom planiranju i izvođenju radova dolazilo je do poteškoća, nepredviđenih radova koje je trebalo napraviti radi puštanja u rad pojedine službene prostorije, blagajne i sl. Radi navedenog je na pojedinim radilištima došlo do prekoračenja rokova izvođenja.

Vezano za kvalitetu izvođenja radova ugrađen je materijal predviđen projektom. Ukoliko je bilo potrebno, na poziv investitora, izvođač radova otklonio je uočene nedostatke.

V: Što još činite kako bi putnicima pružili kvalitetniju uslugu?

MK: Kako bi putnicima pružili kvalitetniju uslugu pokrenuli smo dva projekta: Kontakt centar i Prodaja usluga u putničkom prijevozu. Primopredajni test za aplikaciju Kontakt centar obavljen je krajem ožujka ove godine te je isti od tada u funkciji. Aplikacija Kontakt centar omogućava jednostavan i brz pristup različitim vrstama informacija, komunikaciju s korisnicima putem telefona, e-maila, primanje fax-eva, brzo bilježenje svih relevantnih podataka komunikacije s klijentom, brz pregled svih bitnih parametara (dnevni opterećenja, klijenata na čekanju, opterećenja agenata), kreiranje telefonskih upitnika, anketa ili kampanja te pregled izvještaja.

S projektom Prodaja usluga u putničkom prijevozu želi se unaprijediti sustav prodaje karata i svih ostalih usluga (rezervacije, novi kanali prodaje) u unutarnjem i međunarodnom prijemu putnika. Ovdje svakako moram napomenuti kako je završena implementacija Projekta EPA (rezervacijski sustav u međunarodnom prijevozu).

Činjenica je da je u transformaciji HŽ Putničkog prijevoza u tržišno orijentiranu tvrtku okrenutu kupcu i poslovnom partneru, neophodna i transformacija klasičnih oblika poslovanja u poslovanje podržano novim mogućnostima ICT tehnologije.

Jednom riječju:

potrebna je transformacija klasične tvrtke u digitalnu pametnu kompaniju.

V: Kakvi su daljnji planovi HŽ Putničkog prijevoza na području poboljšanja učinkovitosti poslovanja, modernizacije?

MK: Jedna od temeljnih odrednica poslovanja HŽ Putničkog prijevoza je povećanje konkurentskih sposobnosti na prijevoznom tržištu i unapređenje kvalitete prijevozne usluge. Da bismo mogli ostvarivati planirana povećanja obujma rada i prihoda, potrebno

je povećati razinu usluga na postojećim prugama kroz udobnost i brzinu prijevoza.

Iz tog razloga modernizacija voznog parka bila je neizbježna i posljednjih nekoliko godina u tom je smislu ostvaren veliki pomak. Novoobnovljeni vlakovi i vagoni postižu tehničku razinu novih i velikih tehnoloških iskoraka koji pokazuje da HŽ Putnički prijevoz, osim sigurnosti svojih prijevoznih kapaciteta, nastoji pružiti i visoku razinu udobnosti te kvalitetu koja u uvjetima oštre konkurencije predstavlja presudan element poslovanja.

V: Kako zaposlenike motivirate za sve složenije zadatke?

MK: Postoje ljudi koji uistinu vole željeznicu, u čijim obiteljima postoji tradicija rada na željeznici, a postoje i oni zaposlenici koji su svoje interese našli upravo u ovoj djelatnosti.

Stoga ovi zaposlenici i njihovo profesionalno ponašanje označava stručnost, želju i odlučnost da se dodijeljeni im posao obavi na što je moguće kvalitetniji način. Razviti visoku razinu profesionalne motivacije znači tijekom vremena razviti i povjerenje zaposlenika. Promatrajući ga iz perspektive unapređenja poslovanja može se s izrazitom sigurnošću reći kako je ono snažan promotor poduzeća koji značajno djeluje na imidž u zajednici u kojoj HŽ Putnički prijevoz djeluje. O tome svjedoči niz pohvala putnika za ljubaznost i pomoć naših djelatnika koji su pomogli korisnicima usluge i izvan okvira zadanog im posla.

V: Kako HŽ PP zastupa radnike koji su obavljali svoje propisane obveze iz Ugovora o radu, a koji su doživjeli fizičke napade od strane putnika (zastupanje radnika pred sudom) i što čini u prevenciji nasilja nad vlakoprtnim i šalterskim radnicima ?

MK: U HŽ Putničkom prijevozu d.o.o. imenovano je Povjerenstvo za rješavanje odštetnih zahtjeva radnika koje rješava takve zahtjeve temeljem zamolbe radnika i prateće dokumentacije vezane za svaki konkretan slučaj. Zahtjev se

rješava na temelju priložene medicinske dokumentacije, a visina štete određuje se temeljem vještačenja liječnika cenzora.

Što se tiče prevencije nasilja nad vlakoprtnim osobljem čini se što je više moguće da se isto svede na najmanju moguću mjeru. Naime, HŽ Putnički prijevoz d.o.o. ima sklopljen Ugovor s društvom RVR o pružanju zaštite, a u cilju zaštite radnika vlakoprtnog osoblja.

U svezi prevencije nasilja nad putničkim blagajnicima kod uređenja prostora postavljaju se staklene pregrade na šalterima i tehnička zaštita postavljanjem videonadzora prostorija putničkih blagajni. Pored toga, provodi se poučavanje vlakoprtnog osoblja komunikacijskim vještinama u cilju izbjegavanja nasilja i mogućih konflikata.

V: Kada će HŽ Putnički prijevoz izraditi Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova ?

MK: S obzirom da je još 2004. godine izrađen prijedlog Plana djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova na nivou HŽ-a, koji je upućen Uredu za ravnopravnost spolova na suglasnost koja nije donijeta, HŽ Putnički prijevoz d.o.o. pokrenut će postupak donošenja navedenog plana u okviru i suradnji s društvima HŽ Holding d.o.o.

Za napomenuti je da je upravo u HŽ Putničkom prijevozu d.o.o. u usporedbi s prosjekom Društava HŽ Holdinga zaposleno najviše žena (oko 37 %). ■

Poslodavac sve češće pokušava izbjeći obveze iz Kolektivnog ugovora

Intervju: ZORAN MARŠIĆ, dopredsjednik SŽH za područje HŽ Infrastrukture

V: Koje su vaše osnovne sindikalne dužnosti?

ZM: Moja osnovna sindikalna dužnost, kao dopredsjednika za područje HŽ Infrastrukture, je praćenje provedbe kolektivnog ugovora koji je na snazi, kao i priprema za nove kolektivne pregovore. Također je vrlo bitno i u ovoj godini aktualno, praćenje promjene zakona i podzakonskih akata koji reguliraju područje željeznice, a koji se moraju uskladiti

sa zakonodavstvom EU. Kako primjena kolektivnog ugovora i njegova promjena u budućim pregovorima kao i promjene zakona i podzakonskih akata utječu na sigurnost radnih mjesta i radnička prava bitno je ovaj posao odraditi što kvalitetnije. Povjerenje koje sam dobio nastojim opravdati što kvalitetnijim radom u koji su uključeni povjerenici područja rada Infrastrukture, glavni povjerenici podružnica, a po potrebi i neovisni stručnjaci za pojedina područja.

V: Kada govorimo o Kolektivnom ugovoru HŽ Infrastrukture d.o.o, možete li nam reći poštuju li se sva radnička prava koja su utvrđena tim ugovorom?

ZM: Nažalost sve više se događa da poslodavac na sve moguće načine pokušava izbjeći obveze koje su definirane kolektivnim ugovorom.

Najveći problem je nedostatak radnika koji uzrokuje veliki broj prekovremenih sati, nemogućnost korištenja godišnjeg odmora i sve veće opterećivanje radnika.

Kršenje kolektivnog ugovora sve češće se javlja na način da se mijenja organizacija rada kroz koju se smanjuje broj radnika bez suglasnosti sindikata i radničkog vijeća. Naime poslodavac u niz situacija pokušava smanjiti broj radnika kao što su manevristi, skretničari, telegrafisti, prometnici vlakova i dr., a posao koji su oni obavljali jednostavno prenese na druge radnike.

V: Kako rješavate ovakve probleme?

ZM: Rješenje ovih problema tražimo prvenstveno kroz razgovor s predstavnicima Uprave HŽ Infrastrukture, no takvi razgovori ne dovode uvijek do željenog cilja.

Ako govorimo o kršenju radničkih prava u segmentu prekovremenih sati i neiskorištenosti godišnjih odmora sve češće ovakva kršenja radničkih prava prijavljujemo nadležnima u Državnom inspektoratu. Ključno u rješavanju problema radnika, naših članova, je pravodobno informiranje u čemu veliku ulogu imaju povjerenici područja rada i glavni povjerenici podružnica o čijoj reakciji ovisi i brzina rješavanja pojedinog problema.

Jedno od rješenja je mogućnost sprječavanja poslodavca da mijenja opis radnog mjesta radnika. Tako smo uspjeli u kolektivni ugovor HŽ Infrastrukture unijeti Prilog 8 koji definira opis radnog mjesta prometnika vlakova u koji je unesena i klauzula da se isti ne može jednostrano mijenjati. Smatram da je ovo veliki uspjeh iz razloga što se po prvi put u kolektivnom ugovoru definira opis jednog radnog mjesta, a daje nam mogućnost da ovo područje definiramo za sva radna mjesta u narednom razdoblju. Sada smo išli samo s jednim radnim mjestom zbog velikog otpora poslodavca da se ovako nešto uopće nađe u kolektivnom ugovoru, a kroz opis radnog mjesta prometnika može se utjecati na neukidanje niza radnih mjesta u prometnim sekcijama.

Dakako, ako govorimo o smanjenju broja radnika kroz promjene u organizaciji rada veliku ulogu imaju i sami radnici o čijem radu nakon promjene u organizaciji ovisi provedba takvih promjena.

V: Kako se pripremate za naredne kolektivne pregovore?

ZM: Sadašnja priprema za sljedeće kolektivne pregovore temelji se isključivo na primjedbama naših članova koje se odnose na pojedine segmente tekstualnog dijela kolektivnog ugovora koji definira osnovna prava radnika. Određene pripreme prijedloga rade se i u segmentima koji u sadašnjem kolektivnom ugovoru nisu dostatno definirani pa je i njihova provedba upitna. Zasigurno će u narednim pregovorima doći do

velikog pritiska od strane poslodavca kroz koji će se pokušati smanjiti prava radnika, stoga veliku pozornost pridajemo praćenju kolektivnih ugovora tvrtki koje su u sličnoj poziciji kao i HŽ Infrastruktura d.o.o.

Prije početka pregovora namjera nam je da obavimo raspravu s našim članovima u svim podružnicama kako bi što bolje mogli definirati njihove interese i naše stavove za početak kolektivnih pregovora.

V: Kakav utjecaj na položaj radnika može imati usklađivanje zakona i podzakonskih akata koji reguliraju područje željeznice s regulativama EU?

ZM: Promjene koje se donose kroz zakone i podzakonske akte mogu bitno utjecati kako na sam broj radnika tako i na njihov položaj i prava u budućnosti. Nažalost stručne grupe koje su imenovane od strane nadležnog ministarstva i koje izrađuju prijedloge zakona često razmišljaju samo o uštedama na štetu prava radnika pa i sigurnosti prometa. Trenutačno se mijenja 36 pravilnika koji reguliraju organizaciju rada u željezničkom području. Na samom početku pokušalo se izbjeći sindikate i jednostrano donositi pravilnike što se dogodilo kod donošenja Pravilnika o radnom vremenu izvršnih radnika, no moram reći da se nakon naše reakcije

to promijenilo. Trenutačno se vodi rasprava o prijedlogu Pravilnika o sigurnom tijeku željezničkog prometa na koji imamo niz primjedbi, a njegovo donošenje imat će bitan utjecaj na budućnost željezničkih radnika. O tijeku rasprave, našim zahtjevima i konačnom rješenju na vrijeme ćemo izvještavati naše članstvo.

V: Što je po vama uspješan sindikalni rad?

ZM: Mjerilo uspješnog sindikalnog rada je zadovoljan član. Smatram da je sindikat uspješan onoliko koliko su mu članovi zadovoljni s rezultatima koje postiže. Također smatram da veliku ulogu u kvaliteti rada imaju i sami članovi o čijoj sindikalnoj svjesnosti i reakciji na pojedine rezultate ovisi budućnost sindikata tj. njih samih. ■

Međunarodni odnosi

Najveće europske željezničke zemlje oklijevaju s pravima radnika

Gotovo godinu dana nakon što je stupilo na snagu novo zakonodavstvo EU-a o uvjetima rada za željezničke radnike, devet vlada EU tek trebaju obavijestiti Bruxelles da su nova pravila postala obvezujući zakon u njihovim zemljama.

Najveće europske željezničke zemlje, Njemačka, Francuska, Italija kao i Estonija, Grčka, Irska, Latvija, Luxemburg i Portugal dobile su opomenu Europske komisije i rok od 60 dana unutar kojeg trebaju dostaviti dokaz o poštivanju Direktive 2005/47/EC od 18. 07. 2005.

Ova direktiva sadrži europski sporazum između socijalnih partnera o radnim uvjetima za mobilne radnike u međunarodnom željezničkom transportu, a izvorno je bila u formi sporazuma između sindikata i industrije, sklopljenog u listopadu, 2003. kojim se utvrdio minimum standarda za osobe koje rade u prekograničnim željezničkim

uslugama, kao minimum standarda u radnim uvjetima, vremenu vožnje, stanke i razdoblja dnevnog i tjednog odmora.

Direktiva je trebala biti implementirana najkasnije do 27.07.2008, **ito nakon konzultacije sa socijalnim partnerima.**

Hrvatska je implementirala ovu direktivu kroz ubrzan postupak, toliko ubrzan da je zaboravljena uputa o potrebi konzultiranja sa socijalnim partnerima. ■

Podsjetnik:

- Liberalizacija međunarodnog željezničkog prijevoza putnika počinje od siječnja 2010; (kompanije se pripremaju sada, npr. Eurostar)
- Europski parlament uputio zahtjev Komisiji za upućivanje prijedloga o liberalizaciji nacionalnog željezničkog putničkog prijevoza 2012.

Treći kongres ETF-a

Zaustaviti liberalizaciju i privatizaciju

Treći redovni kongres ETF-a, održan od 27.- 29. svibnja u Ponta Delgadi, Azori, okupio je preko 400 delegata iz više od 30 zemalja pod temom „Jaki sindikati za održiv transport“.

Raspravljalo se o promociji održivog europskog transporta, osnaživanju sindikata, europskom sektoralnom socijalnom dijalogu te o nedavnim presudama Europskog suda pravde.

Za mandat od 2009 - 2013 utvrđen je ambiciozan plan aktivnosti. Osim navedenih tema u njemu su sadržane i aktivnosti po pitanju socijalnog dumpinga, poboljšanja uvjeta rada transportnih radnika u svim sektorima, odgovarajućeg sindikalnog odgovora na liberalizaciju transporta i privatizaciju te ETF-ovi stavovi i aktivnosti u području europske politike plaća.

Kongres je izabrao novog predsjednika, Grahama Stevensona, UNITE, Velika Britanija. Dopredsjednici su: Alexander Kirchner,

TRANSNET, Njemačka i Brigitta Paas, FNV Bondgenoten, Nizozemska. Eduardo Chagas je dobio povjerenje za drugi mandat glavnog tajnika.

Kongres je potvrdio i izbor članova Izvršnog odbora ETF-a, najvećeg tijela između dva Kongresa. Katarina Mindum, SŽH, izabrana je članicom Izvršnog odbora ETF-a u drugom mandatu. Novoizabrani članovi Izvršnog odbora ETF-a koji su birani unutar subregionalne grupe

koju čine Hrvatska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Slovenija su Dalibor Petrović, SSH, i Saša Milošević, Sindikat pomoraca i lučkih radnika Crne Gore.

Prije Kongresa, 26. svibnja, održala se Konferencija žena ETF-a koja je usvojila opsežan plan aktivnosti iz područja rodne jednakosti i uvjeta rada žena u transportnom sektoru.

Collette Parsons, UNITE, Velika Britanija, izabrana je predsjedavajućom Odbora žena ETF-a.

Katarina Mindum, Sindikat željezničara Hrvatske, izabrana je članicom Glavnog odbora žena ETF-a.

Kongres je jasno dao do znanja da će se i zakonodavci i organizacije poslodavaca suočiti sa snažnijim ETF-om, koji se zalaže za smislen dijalog iz kojeg može proizaći dodatna vrijednost za njegove članove, ali je i spreman boriti se protiv svih pokušaja podrivanja radnih i životnih uvjeta, posebno plaća i sigurnosnih standarda. ■

Europska komisija ne odustaje

Amandmani na zakonodavstvo kojim se regulira pristup željeznici u okviru revizije 1. željezničkog paketa

Iako i udruga poslodavaca CER i sindikata ETF tvrde da za vrijeme krize ne treba izlaziti, kako s novom europskom politikom za područje transporta, tako ni s revizijom stare, Europska komisija najavila je za jesen 2009. prijedlog za revidiranje 1. Željezničkog paketa.

Nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranim stranama, u lipnju je održan plenarni sastanak Odbora za socijalni dijalog.

Cilj savjetovanja je, između ostalog:

- identifikacija specifičnih prepreka koje ometaju punu liberalizaciju međunarodnog željezničkog tržišta i razvoj željeznici srodnih usluga;
- identifikacija područja okvira EU zakonodavstva koje će trebati poboljšati kako bi se osigurala puna liberalizacija željezničkog tržišta i kako bi se potaknuo razvoj s željeznicom povezanih usluga.

U izvodu iz Studije pripremljene za Europsku komisiju savetodavnog konzorcija Price Waterhouse Coopers, loša financijska situacija

u željezničkim poduzećima, posebice u "novim" članicama EU navodi se kao najveća prepreka liberalizacije.

Zabrinutost je jednaka u povjesnim željezničkim poduzećima kao i među novodošlim poduzećima.

Slaba financijska situacija povijesnih željezničkih poduzeća je posljedica situacije neprovedbe u potpunosti, 1. željezničkog paketa.

Preporuka Studije je:

- Povjesna željeznička poduzeća bi trebala biti prodana u privatni sektor i bez državnih potpora. Definitivno ne državnoj pomoći povijesnim željezničkim poduzećima.
- Loša financijska situacija povijesnim željezničkim poduzećima je više problem za razvoj samog željezničkog tržišta nego za otvaranje tržišta.

Niska kvaliteta infrastrukture ocijenjena je kao glavna prepreka za razvoj željezničkog tržišta no nema prepreka za otvaranje tržišta

„Željeznica će ići sporije - što nije toliko problematično kad je teret u pitanju“, stoji u studiji. ■

Vijesti iz Podružnica

Podružnica SŽH - Sisak

Na području Siska u sklopu SŽH-a djeluje Podružnica Sisak sa svoja 92 člana. Podružnica je organizirana tako da u novonastalim društvima HŽ-a djeluje kroz povjerenike područja rada u sklopu Povjereništva podružnice, na čelu sa glavnim povjerenikom.

Osnovni zadatak podružnice je praćenje ostvarivanja prava radnika, kako iz radno-pravnih odnosa tako i na području zaštite na radu i traženje poštivanja i ostvarivanja utvrđenih prava u najvećoj mogućoj mjeri. U ostvarivanju sveg toga veliku pomoć imamo od središnjice SŽH-a (predsjednika i dopredsjednika SŽH).

Članovi povjerenstva kao predstavnici radnika (svih zanimanja koja rade u društvima HŽ-a) na terenu prvi saznaju za probleme te ih prezentiraju na sjednicama povjerenstva, a između tih sjednica glavnom povjereniku tako da se svi problemi rješavaju odmah i bez odgode.

U sklopu rada podružnice djeluje kasa uzajamne pomoći (KUP) kroz koju članovi svojim ulogom ostvaruju beskamratne pozajmice i određene pomoći.

Članovima SŽH-a također je na raspolaganju besplatna pravna pomoć kao i Fond solidarnosti na razini SŽH-a u kojem radnici mogu ostvariti

i novčanu pomoć u slučaju dužeg bolovanja, liječenja težih bolesti, smrti člana uže obitelji i dr.

U sastavu podružnice kao poseban dio djeluje odmaralište Ugljan. Odmaralište Ugljan služi radnicima, članovima odmarališta koji su ujedno i članovi SŽH Podružnice Sisak.

Odmaralište je organizirano kao udruga članova SŽH Podružnice Sisak, a djeluju kroz Izvršni odbor odmarališta. IO odmarališta uz potporu Povjereništva podružnice vodi svu brigu o odmaralištu i organizira članove kako kroz aktivnosti u svezi održavanja odmarališta tako i kroz organiziranje odmora-ljetovanja članova u odmaralištu tijekom sezone.

Dana 29.05.2009. godine održana je izvještajna skupština odmarališta na kojoj su članovi upoznati sa svim aktivnostima i stanjem u odmaralištu te financijskom situacijom. Tom prilikom su predstavljeni i daljnji planovi te rad na uređenju odmarališta kako bi se ostvarili bolji uvjeti smještaja u odmaralištu.

Od svih aktivnosti svakako se može istaknuti kao najznačajnija, odnosno najveći uspjeh vezan za održavanje odmarališta, priključenje vode i kanalizacije u odmaralište. ■

Hasan Dizdarević

OBAVIJEST ČLANOVIMA SINDIKATA ŽELJEZNIČARA HRVATSKE

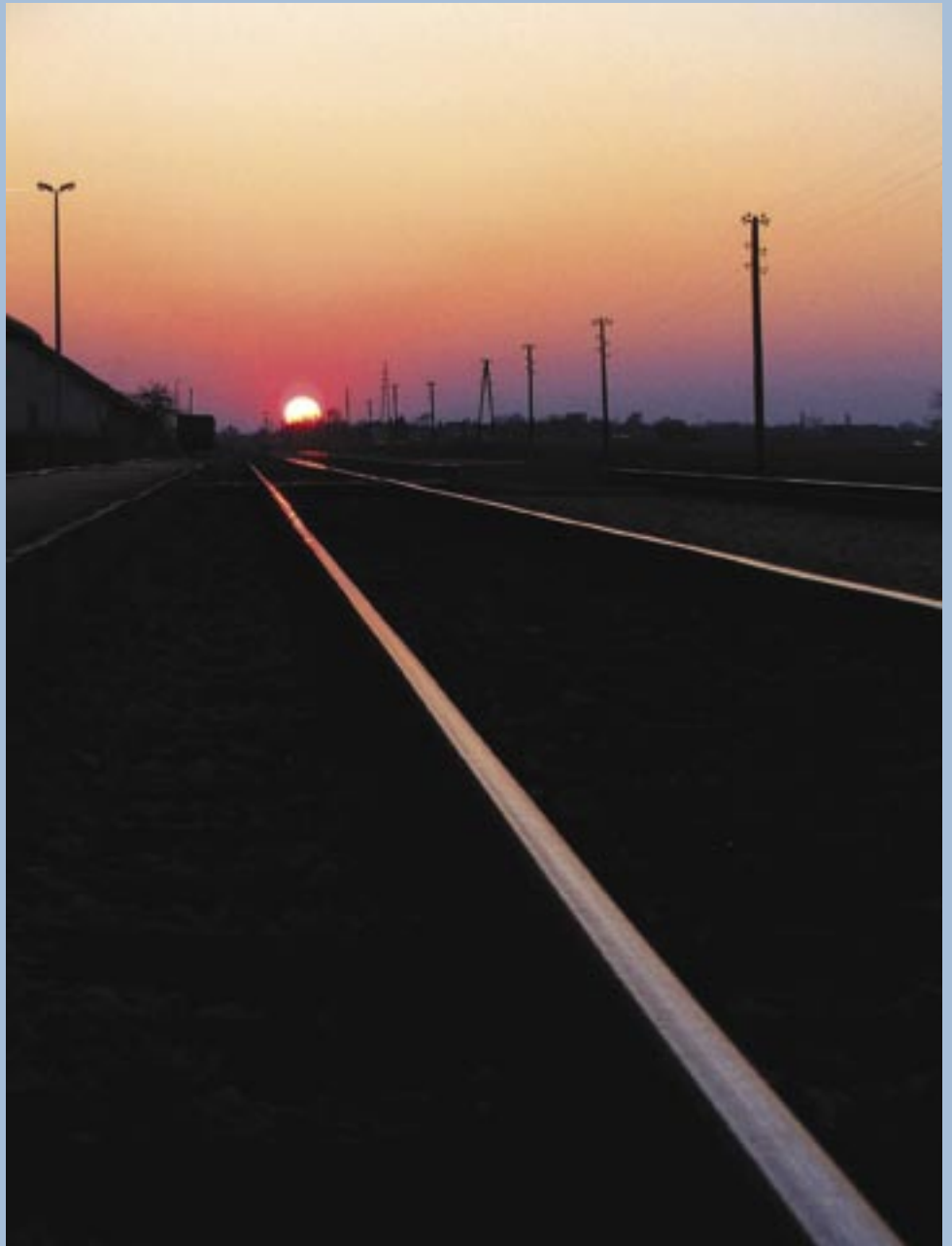
Sindikata željezničara Hrvatske potpisao je Ugovor sa tvrtkom „PROGRESO GRUPA“ d.o.o. Progreso grupa je tvrtka koja pruža usluge savjetovanja pri realizaciji kredita te žele članovima Sindikata ponuditi optimalna rješenja za pronalaženje što jednostavnijeg, ali i povoljnijeg načina raspolaganja i upravljanja osobnim ili drugim novčanim sredstvima.

Licencirani bankarski posrednici odabiru najpovoljniju opciju obzirom na uvjete financijskih institucija i uvjete klijenata tj. članova. Savjetodavne usluge od podnošenja zahtjeva za kredit do njegove realizacije obavljaju se u Zagrebu, Ilica 100, bez naknade, što klijent i Progreso grupa d.o.o. međusobno potpisuju pri podnošenju zahtjeva. Progreso grupa d.o.o. ima mogućnost realiziranja kredita za članove u svim bankama Hrvatske.

Sav rizik, za svaki pojedinačni predmet, preuzima Progreso grupa d.o.o. bez obzira na konačan ishod zahtjeva. Moguće je da se posao odradi bez klijentovog izlazaka s posla i dodatnih troškova putovanja, putem telefona, fax-a ili interneta, za sve vrste usluga (Progreso krediti, Progreso štednja ili Progreso nekretnine).

Način na koji se realizira kredit odnosno savjetodavne usluge za članove Sindikata kao i za članove njihove obitelji je slijedeći:

- **Potrebno je nazvati broj:
tel: 01/5552-620 ili mob: 091/1111474 i 091/1111475
radi dogovora za termin**

NE PRISTUPNICA

Izjava

Za sve poštene i pristojne radnike koji se ne žele pridružiti sindikatu, a žele ostati besprijealnog karaktera odbijajući primiti pogodnosti za koje nisu ovlastili sindikat.

Ja sam protiv sindikata, dakle ja sam protiv svih poboljšanja za koja su se izborili sindikati tijekom posljednjih nekoliko godina kao što su:

1. povećanje plaće i dodataka
2. kraće radno vrijeme
3. produžen, plaćeni dopust
4. dodatak za godišnji odmor, božićnica, dodatak za Uskrs i dar djeci
5. produžen otkazni rok i spriječavanje proizvoljnog otpuštanja
6. kao i sve drugo, sadržano u kolektivnom ugovoru koji su Sindikati postigli
7. dodatak na otežane uvjete rada i plaćanje naknada
8. poboljšanja u zaštiti na radu
9. dodaci za prekovremene, rad noću, nedjeljom i praznikom
10. naknada i plaća u slučaju bolesti

Ja izričito odbijam, kako gore navedena, tako i druga poboljšanja bilo koje vrste koja bi u budućnosti trebala biti postignuta kroz pregovore Sindikata s predstavnicima poslodavaca ili kroz radnička vijeća.

U isto vrijeme, ovlašćujem svog poslodavca da protuvrijednost poboljšanja koja su postigli sindikati, obustavi prilikom obračuna i isplate moje mjesečne plaće i naknada, te uplati u dobrotvorne svrhe.

Datum _____ Potpis _____

